N°. 108. **1861.**

V. LEEUWENS EN ZOON GOES BOEKHANDEL

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Zaturdag **7 September.**

Deze courant verschijnt des dingsdags, donderdags en zaturdags.
Binnen deze gemeente en Vlissingen geschiedt de uitgave den avond te voren ten 8 ure.
Abonnementsprijs per drie maanden is ƒ3, franco per post ƒ3,40.
De inzending van advertentien kan geschieden tot tien ure des morgens.

UITGEVERS:
DE GEBROEDERS ABRAHAMS.

De prijs van gewone advertentien is 22 cent per regel; van huwelijks, geboort doodbekendmakingen enz. van één tot zes regels ƒ1,50, voor elken regel daarboven 22 cent; met 35 cent zegelregt voor elke plaatsing. De betaling geschiedt kontant.
Buitengewoon groote letters worden berekend naar de plaats die zij innemen.

Editie van vrijdag avond 8 ure.

Binnenlandsche tijdingen.

Middelburg 6 september.

De begrooting der gemeente Goes voor 1862 is als volgt:

	Hoofdst.	ONTVANG:	
	I.	Goed slot rekening 1859.	f 3,987,56
1)	II.	Inkomsten van bezittingen	- 3.950,37½
2)	III.	Belastingen en heffingen	- 46,793,40
3)	IV.	Inkomsten van verschillenden aard en toevallige baten	- 2,972,98
4)	V.	Buitengewone ontvangsten	- 2,375,--
		Totaal ontvang . .	f 60,079,31½
	Hoofdst.	UITGAAF:	
5)	I.	Jaarwedden, collecteloonen en schrijfloonen.	f 20,724,--
6)	II.	Onderhoud van openbare voor gemeentedienst bestemde gebouwen	- 2,000,50
7)	III.	Onderhoud, aanleg of vernieuwing van gebouwen, wegen, bruggen, havens enz.	- 13,727,—
8)	IV.	Onderhoud en lasten van eigendommen	- 424,50
9)	V.	Renten en aflossingen	- 6,346,05½
10)	VI.	Verdere volgens de gemeentewet verpligte uitgaven	- 928.12
11)	VII.	Uitgaven door bijzondere wetten aan de gemeente opgelegd . . .	- 914,65
12)	VIII.	Andere uitgaven niet onder de vorige begrepen	- 13,461,60
	IX.	Onvoorziene uitgaven	- 1,552,79
		Totaal uitgaaf . .	f 60,079,31½

1) Pachten f 1921, erfpachten f 1080,37½, jagt en visscherij f 184, renten f 765.

2) Opcenten directe belastingen f 5537,40, hoofdelijke omslag f 21,000, belasting dranken f 12,249, honden f 436, sas- en havengelden f 4180, waagloon f 40, marktgelden f 536, begrafenisregten f 200, schoolgelden f 2565, leges f 50.

3) Haardasch en mestspecien f 1450, overtreding plaatselijke verordeningen f 35, boeten belastingen f 5, verbeurd verklaarde belasting voorwerpen f 5, verkoop onbruikbare goederen f 50, afkoop persoonlijke diensten f 70, teruggaaf van voorschotten f 20, andere ontvangsten f 1337,98.

4) Verkoop van een huis f 800, verkoop f 2500, 2½ pct. nationale schuld f 1575.

5) Jaarwedden van: burgemeester f 800, wethouders f 800, secretaris f 1000, ontvanger f 1200, ambtenaren ter secretarie f 1850, genees- en verloskundigen f 1390, opzigter gemeentewegen f 600, klokkenist f 200, klokluider f 100, havenmeesters f 850, roeijer der dranken f 20, onderwijzers f 7782, marktmeesters f 220, waagmeesters f 40, commissaris van policie f 500, dienaars van policie f 2100, agent van kazernering f 150, stadsdrukkers f 250, vaste arbeiders f 624, concierge beurs f 50, grafdelvers f 100, boden bij de spuiten f 20, concierge manhuis f 78.

6) Onderhoud en schoonhouden f 175, aankoop meubelen f 200, kosten van licht f 150, van brandstof f 210, staats- en provinciaal blad f 20,50, registers burgerlijken stand f 250, bevolkingregisters f 30, schrijfbehoeften f 450, druk- en bindwerk f 300, zegelkosten f 100, kleine uitgaven f 115.

7) Gewoon onderhoud van diverse f 2579, aanleg of vernieuwing van openbare gebouwen f 3688, haven- en kanaalwerken f 4990, bruggen f 75, riolen f 730, wegen, straten, pleinen f 1648. begraafplaats f 17.

8) Onderhoud verhuurde woning f 115, belastingen voor gemeente eigendommen f 309,50.

9) Intressen van obligatien ten laste der gemeente f 2708,18, aflossingen f 3372, achterstallige intressen f 265,87½.

10) Kadastrale registers f 15, kiezerslijsten f 60, kosten der brandweer f 495, gezondheidspolicie f 100, afkoop tollen f 188,12, afkoop persoonlijke diensten f 70.

11) Kosten schutterij f 643,21½, vergoeding aan het rijk voor invorderen gemeente opcenten f 138,43½, aandeel kwade posten grond- en personele belasting f 73, jaarwedde cipiershuis van bewaring f 60.

12) Kosten van lager en middelbaar onderwijs f 2065, uitkeering revenu gildenfonds f 585, subsidie gasthuis f 1700, bestedingskosten in dat gesticht f 1497,60, verpleging krankzinnigen f 525, in de kolonien f 900, begrafenis armen f 120, geneesmiddelen apotheek f 500, pensioenen f 300, assurantiepenningen f 164, straatverlichting f 2300, kleeding policie f 615, voorschotten f 20, restitutie belastingen f 1700, vervolgingskosten f 85, begeleiding militie f 20, voeder zwanen f 15, kosten van gijzeling f 25, uitkeering aan het weeshuis f 325.

Te Axel is tot wethouder en ambtenaar van den burgerlijke stand benoemd de heer H. J. van den Berge.

Tot wethouder in de gemeente IJzendijke is gekozen de heer I. C. O. Benteijn, in plaats van den heer F. J. Wijffels, die voor deze betrekking heeft bedankt.

Volgens de Goessche courant is dezer dagen, bij een kabinetschrijven, het berigt ontvangen dat het Z. M. den koning behaagd heeft het beschermheerschap te aanvaarden van de te Axel gevestige Zeeuwsche vereeniging tot verbetering van het paardenras.

Den 2 dezer is bij het ministerie van binnenlandsche zaken, onder nadere goedkeuring van den minister, door de commissie voor den aanleg van de staats-spoorwegen aanbesteed het bouwen van eene brug over de rivier de Mark, bij Breda, aan B. van Wijngaarden, te Sliedrecht, voor f 49,800.

Men leest in de Utrechtsche courant:

Zeer te regt is door enkele nieuwsbladen berigt dat het ontwerp tot herziening van ons wetboek van burgerlijke regtsvordering in gereedheid is, en dat de minister zal voorstellen, om den dubbelen regtsbijstand weg te nemen, door de opheffing der betrekking van procureur. Wij kunnen hier bijvoegen, dat ook omtrent den regtsbijstand en de vertegenwoordiging voor de kantongeregten eene belangrijke wijziging zal worden voorgesteld, voerende tot eene bepaalde wering der zoogenaamde zaakwaarnemers. Partijen zullen voor den kantonregter in persoon mogen verschijnen en hunne belangen voordragen, doch zij zullen tot hunne gemagtigden of tot hunne verdedigers alleen mogen doen optreden geagreëerden, waartoe in den regel de vroegere procureurs zullen benoemd worden. Aan het zoo te regt afgekeurde optreden van deurwaarders als gemagtigden van partijen, gelijk thans voor eenige kantongeregten plaats heeft, zal zoo doende een einde komen.

Naar men verneemt heeft Z. M. de koning, bij gelegenheid van den verjaardag van Z. K. H. den prins van Oranje, aan de kamperende troepen in de legerplaats te Milligen f 1500 geschonken, waarvan voor f 1200 aan brood, bier en kaas en voor f 300 aan sigaren aan de manschappen zal worden uitgereikt.

Het heeft H. M. onze koningin behaagd, om door tusschenkomst van den burgemeester van Rotterdam, aan het ziekenhuis aan den Coolsingel aldaar, ten behoeve van de bibliotheek ten dienste der verpleegden, een aanzienlijk aantal nuttige en rijk ingebonden boekwerken (waaronder een allerfraaiste geïllustreerde prachtbijbel) ten geschenke toe te zenden.

Dit gunstbewijs moet gewis worden beschouwd als een gevolg van het bezoek, waarmede het gesticht vóór 2 weken door H. M. is vereerd geworden, als een bewijs van Hr. Ms. ingenomenheid met deze inrigting.

Heden en morgen wordt door zijne exc. den minister van binnenlandsche zaken een bezoek gebragt aan de gestichten te Veenhuizen.

De gedeputeerde staten van Zuid-Holland hebben goedgekeurd de voorwaarden van concessie aan den heer Soetens, voor den aanleg eener railroute (paardenspoor), van 's Hage naar Scheveningen.

De collecte voor de behoeftigen door den watersnood heeft in Suriname f 9581 opgeleverd, en daar onder eene bijdrage van f 620 van de slavenbevolking: eene som, welke, met het oog op het bezwaar voor deze lieden om zich eenige klinkende munt te verschaffen, inderdaad zeer aanmerkelijk kan worden geacht.

Onder de schilderijen, die op de tentoonstelling te Antwerpen door de Société des beaux arts voor de verloting zijn aangekocht, bevinden zich stukken van de nederlandsche kunstenaars Calisch, Israels, Louis Meijer en van den Sande Bakhuyzen.

Jl. dingsdag morgen werd door den concierge van het raadhuis te Leiden een onderzoek ingesteld naar eene lekkage in het door hem bewoonde huis. Op een looden plat ter hoogte van ruim 30 voet gekomen zijnde, bevond hij dat er eene verzakking had plaats gegrepen, waardoor het water niet naar den verlaatbak kon worden afgevoerd, maar tot zijne groote verwondering ontdekte hij in dat water eenig gewoel, hetwelk bij nader onderzoek bleek gewone riviervisch (aas) te zijn, en eenig kroost, vermoedelijk afkomstig van de onlangs plaats gehad hebbende waterhoos. (*Leidsch dagblad.*)

Benoemingen en besluiten.

MARINE. Den adspirant-ingenieur der marine A. E. Dronkers, op zijn verzoek, met den 15 dezer, eervol uit die betrekking ontslagen. Benoemd met ingang van den 16 dezer, tot adelborsten der 1e klasse bij de nederlandsche zeemagt, de adelborsten der 2e klasse bij het Koninklijk instituut voor de marine te Willemsoord: F. W. Hudig. L. P. baron van Lijnden, J. T. F. Bruyn, jhr. H. M. van der Wijck, J. van Herwaarden, E. J. Hoos, J. P. J. Lucardie, F. A. J. P. van Alphen, H. W. Steffelaar, J. C. A. Wissel, H. J. de Wal, O. C. A. J. Moreau, W. M. E. Bervoets, W. C. Böhtlingk, W. C. A. Ziegenhirt von Rosenthal, C. H. de Goeije, J. H. van de Poll, A. H. Dumont, H. L. Cadet, J. H. de Bruyn, P. Zegers Veeckens, F. de Smit van den Broecke, H. W. F. Riesz, H. de Jongh, G. J. Fisscher, L. Backer Overbeek, en den voornoemden adspirant-ingenieur A. E. Dronkers, met bepaling dat hij zal rang nemen tusschen de gemelde adelborsten Steffelaar en Wissel.

RIDDERORDEN. Vergund aan Zr. Ms. adjudant, den luitenant-generaal jhr. F. V. A. ridder de Stuers, het dragen der versierselen van grootkruis der Orde van verdiensten der beijersche kroon.

STATEN GENERAAL. Benoemd tot voorzitter van de eerste kamer der staten generaal gedurende de zitting van 1861—1862, de heer mr. J. A. Philipse, lid dier kamer.

DEPARTEMENT VAN FINANCIEN. Benoemd tot adjunct-commies de heer E. H. Scheidius.

LEGER. Overgeplaatst bij het regement grenadiers en jagers de 1e luitenant S. baron van Lynden, van het instructie bataljon. Benoemd bij den provincialen staf, tot luitenant-kolonel de majoors H. N. C. baron van Tuyll van Serooskerken, L. J. S. von Motz en A. C. Camerlingh, provinciale adjudanten, eerstgenoemde in Zuid-Holland, de tweede in Gelderland en laatstgemelde in Limburg.

RIJKS KWEEKSCHOLEN. Tijdelijk in dienst gesteld als directeur van 's rijks kweekschool voor vroedvrouwen dr. L. Lehmann te Amsterdam.

Kerk- en schoolnieuws.

Uit Koudekerke meldt men ons van den 4 dezer:

Nadat onze geachte leeraar de heer J. Vermeer Az., vertrekkende naar Genemuiden, den 4 augustus jl. met eene leerrede naar I Joh. II: vs. 28 zijn afscheid had gehouden, werd op heden door den kerkeraad, met medestemming van den ambachtsheer jhr. mr. A. P. van Doorn van Koudekerke, tot predikant bij de nederduitsche hervormde gemeente beroepen de heer J. C. K. Nonhebel, te Op- en Neder-Amstel. Op het twaalftal werden geplaatst de heeren J. C. K. Nonhebel, te Op- en Neder-Amstel; G. M. Hogerzeil, te 's Heer Abts- en Sinoutskerke; V. Koningsberger, te Fijnaard; L. Schouten Hz., te Vianen; J. Vermeer Az., te Genemuiden; G. J. Zijnen, te Zwijndrecht; W. Kluever, te Wolphaartsdijk; R. A. van Deursen, te Eijerland op Texel; H. van Streijen, te Bennekom; W. Mense, te Voorthuizen, en H. F. Westerouen van Meeteren, te Kesteren. De zes eerstgenoemde werden op het zestal en de drie eerstgenoemden op het drietal geplaatst.

Marine en leger.

Den 4 september zijn met het stoomschip Willem III van Port-Mahon in het Nieuwe Diep aangekomen een en zeventig lijders aan de oogziekte, van de bemanning van Zr. Ms. stoomfregat Evertsen, die aldaar onder behandeling van den officier van gezondheid Juzi waren achter gebleven. Zij zijn dadelijk in het marine-hospitaal ter verpleging opgenomen.

— Met den 16 dezer maand wordt bij 's rijks werf te Willemsoord gedetacheerd de officier-machinist H. Hardes, onlangs uit Japan gerepatrieerd.

Verkoopingen en aanbestedingen.

Den 4 dezer zijn te Westkapelle ten verkoop aangeboden de navolgende perceelen bouwland: I. 38 roed. 90 ellen, verkocht voor f 355. II. 37 roed. 25 ellen, verkocht voor f 680. III. 51 roed. 80 ellen, verkocht voor f 740,10. IV. 34 roed. 10 ellen, verkocht voor f 460. V. 37 roed. 95 ellen, verkocht voor f 561. VI. 37 roed. 95 ellen, verkocht voor f 552. VII. 40 roed. 10 ellen, verkocht voor f 591. VIII. 39 roed. 35 ellen, verkocht voor f 521. IX. 42 roed. 16 ellen, verkocht voor f 544. X. 50 roed. 60 ellen, verkocht voor f 725,10.

Thermometerstand.

4 sept. 's av. 11 u. 64 gr.
5 „ 's morg. 7 u. 64 „ 's midd. 1 u. 68 „ 's av. 11 u. 60 gr.
6 „ 's morg. 7 u. 64 „ 's midd. 1 u. 72 gr.

Staten generaal.

WETSONTWERPEN, TOT ONTEIGENING VAN PERCEELEN VOOR DEN SPOORWEG VAN LEIDEN NAAR WOERDEN, EN DE UITBREIDING VAN ROTTERDAM.

Bij het ontwerp van wet, ter onteigening van perceelen, ten behoeve van den aanleg van een spoorweg van Leiden naar Woerden, wordt aangenomen dat het algemeen nut deze onteigening vordert, en wel van gronden in de gemeenten Oegstgeest, Leyderdorp, Koudekerk, Hazerswoude, Alphen, Zwammerdam, Bodegraven, Waarder, Baarwoudswaarder en Woerden.

Van de lijn van 's Gravenhage naar Scheveningen wordt in dat ontwerp nog niet gewaagd, omdat eene bepaling van de *rigting eener dergelijke lijn tot dusverre achterwege* is gebleven.

In de memorie van toelichting van den minister van binnenlandsche zaken, wordt medegedeeld dat het ontwerp van den weg is goedgekeurd, en dat de voorbereidende werkzaamheden zoo ver zijn gevorderd, dat de uitvoering van het werk voortgang kan hebben, en de onderwerpelijke wet moet dienen om het bestuur van de Hollandsche spoorweg-maatschappij daartoe in staat te stellen.

Over het algemeen betreffen de daartegen ingebragte bezwaren de vermindering der waarde van de eigendommen, welke door den ontworpen weg zouden worden door- of afgesneden, en de voorwaarden op welke de eigenaren tot een afstand zouden kunnen besluiten. Van de zijde der regering wordt aangemerkt dat met dergelijke werken personen bijzondere belangen kunnen hebben, welke met het algemeen belang in strijd zijn, maar dat daar, waar het openbaar belang opoffering vordert, deze zich gewoonlijk oplossen in geldelijke schadevergoeding, ten aanzien van welke de belanghebbenden zich met de maatschappij behooren te verstaan, terwijl de regering zich het vermogen heeft voorbehouden om de uitvoering te verbieden van werken, welke hinderlijk zouden zijn voor den vrijen afloop van water, of het vrij verkeer op de middelen van *gemeenschap*.

Enkele belanghebbenden hebben de rigting van den weg afgekeurd. Deze rigting vindt haren grond in eene aansluiting ten noorden van Leiden aan den hollandschen spoorweg en ten zuiden van Woerden aan den Rijn-spoorweg, en den aanleg in het belang der onderneming aan de zuid- of hoogezijde van den Rijn. Tot deze aansluiting is besloten om de treinen, zonder heen- en weder rijden, te kunnen doen doorloopen, en bij den kronkelenden loop van den Rijn is geene rigting aan te nemen, welke al de plaatsen in den omtrek gelijkelijk bevredigt. Het doel is eene regtstreeksche verbinding tusschen den Hollandschen en den Rijn-spoorweg en tevens om aan een belangrijk deel van Holland dit voordeel van den spoorweg te verzekeren. Wel is waar bevat de concessie de geheele lijn van Scheveningen tot Woerden, maar dit belet, naar het oordeel der regering, niet dat de lijnen van 's Gravenhage naar Schevingen en van Leiden naar Woerden van elkander *afgescheiden* kunnen blijven, en beide van algemeen nut zijn te achten. Zij verwacht intusschen ten aanzien van de rigting der eerstgenoemde dezer lijnen eene spoedige beslissing.

Het eenig artikel van het wetsontwerp tot onteigening van *perceelen ten behoeve* van den aanleg van straten enz. voor de regelmatige uitbreiding van Rotterdam luidt als volgt:

Wij verklaren, dat het algemeen nut de onteigening vordert, ten name van de gemeente Rotterdam, van de eigendommen, noodig tot verbetering van den toestand en tot regelmatige uitbreiding van de Polderstad dier gemeente aan de oost- en westzijde.

Aan de oostzijde: door het aanleggen van eene hoofdstraat en twee nevenstraten, met daarbij behoorende dwars- of zijstraten, en het aanbouwen van huizen langs en bij deze straten in den polder Rubroek.

Aan de westzijde: door het aanleggen van eene hoofdstraat met de daarbij behoorende dwars- of zijstraten en het aanbouwen van huizen langs en bij deze straten in den polder Cool.

Gemeenteraad van Goes.

Zitting van 3 september.

Afwezig de heeren Soutendam, van Voorst Vader, Saaijmans Vader en Hochart, de laatste voortdurend ziek.

De heeren van den Bosch, van de Putte en Kakebeeke leggen achtereenvolgens de voorgeschrevene eeden als raadsleden af, en nemen op nieuw zitting.

Bij de daarop gevolgde benoeming van een wethouder verkrijgt de heer Kakebeeke 4 stemmen, zoo dat hij herbenoemd is, terwijl op de heeren van den Bosch en Smallegange ieder 1 stem is uitgebragt en een biljet in blanco was gelaten. Die heer verklaart gebruik te zullen maken van den termijn van beraad en zich nader te zullen verklaren.

Ten slotte deelt de voorzitter mede, dat is ingekomen een schrijven van *heeren gedeputeerde staten*, met een adres van handelaren tot behoud eener kamer van koophandel, hetwelk zal worden rondgezonden en nader behandeld.

Hierop wordt de vergadering gesloten.

Gemeenteraad van Zierikzee.

Zitting van 3 september.

Afwezig de heeren Ochtman, wegens ongesteldheid, Mulock Houwer, door familie omstandigheden, van der Lek de Clercq en Keller.

De neiuw benoemde leden, Fokker, de Jonge, de Crane en van der Vliet, leggen in handen van den voorzitter de vereischte eeden af en nemen zitting; zij worden door den voorzitter toegesproken en met hunne herkiezing geluk gewenscht.

De notulen der vorige vergadering zijn goedgekeurd.

Wordt gehouden de verkiezing van wethouders, noodig door de plaats gehad hebbende aftreding van de heeren Fokker en de Jonge, als leden van den raad; bij afzonderlijke stemmingen worden beide heeren met 8 van de 9 stemmen herkozen; zij verklaren zich bereid de benoeming aan te nemen.

Na uitgebragt rapport van den heer Goemans, worden ingewilligd de verzoeken van het hervormd armbestuur en het burger weeshuis tot wijziging hunner begrootingen over 1860, en van het burgerlijk armbestuur idem voor 1861.

Wordt gelezen eene missive van den minister van binnenlandsche zaken, houdende dat het telegraafkantoor alhier van 1 julij 1860 tot 1 julij 1861 heeft gerendeerd f 1998,84½; en alzoo meer dan f 1500, welke de onkosten zijn aan een kantoor met beperkte dagdienst verbonden; dat het niet te denken is die opbrengst beneden de f 1500 zal dalen, doch hij het wenschelijk acht, dat de gemeente zich verklare of zij het rijk eene opbrengst van f 1500 guarandeert.

Op voorstel van burgemeester en wethouders wordt besloten die toezegging te geven, 1. omdat er zeer weinig vrees bestaat dat de opbrengst zoo zal dalen, en 2. daardoor het belang der gemeente bevorderd wordt.

Wordt gelezen en in handen der commissie voor de gas- en straatverlichting gesteld, een ingekomen adres van jhr. W. M. H. de Jonge, houdende verzoek om het gas tegen lageren prijs verkrijgbaar te stellen, in aanmerking nemende den gunstigen *stand der exploitatie van de fabriek*.

De voorzitter zegt dat door den heer van Dongen is ingediend een verzoek tot afkoop van het jagtregt op Ypenhoven over 11 bunders 11 roeden 77 ellen, en 1 bunder 43 roeden 60 ellen land in den Zuidhoek; dat daarbij is berekend de prijs van huur der geheele stadsjagt in verhouding der bundertallen, en tegen den penning 25. Hij zegt nog niet in de gelegenheid te zijn geweest met de wethouders hierover te spreken en stelt daarom voor dit punt aan te houden tot eene volgende vergadering, opdat burgemeester en wethouders alsdan een voorstel zouden kunnen doen. Hiertoe is besloten nadat de heer de Crane voorloopig gewezen had op de betrekkelijke waarde van de jagt, in verband met die van het gedeelte waarvan afkoop is gevraagd.

Hierna is de zitting gesloten.

Buitenlandsche tijdingen.

Engeland.

Londen 4 september. The times meldt in zijn city-artikel dat volgens geruchten de diplomatie niet vreemd is aan het denkbeeld om don Juan van Bourbon of den heer Paterson-Bonaparte aan het hoofd van het *staatsbestuur in Mexico* te plaatsen.

— De commissie voor de internationale tentoonstelling heeft van Meijerbeer de toezegging ontvangen dat hij een feestmarsch voor de openingsplegtigheid der tentoonstelling zal vervaardigen.

— The economist bevat een artikel over de redevoering door den heer Roebuck gehouden, waarin hij eene alliantie met Oostenrijk heeft aangeraden, ten einde des te beter de inlijving van het eiland Sardinie bij Frankrijk te kunnen tegengaan; eene inlijving, die de spreker als zeker voorspeld heeft. Genoemd weekblad wil die zaak, zelfs wanneer het daartoe komt, bij lange na niet zoo hoog opnemen. Het is zeker, zegt het, dat de afstand des eilands nimmer zou kunnen plaats hebben zonder toestemming van het italiaansche parlement. Wij zouden dus, ondersteund door Oostenrijk, een oorlog moeten voeren tegen Frankrijk en Italie. En de uitbreiding van Frankrijks *maritime magt* tot het eiland Sardinie, is voor Engeland niet zulk eene levenskwestie, dat zij een oorlog kan wettigen. Een vereenigd en sterk Italie, dat toch het gevolg zou zijn van dien afstand, is zoo zeer in het belang van Engeland, dat het meer dan opwegen kan tegen het bezit van het eiland Sardinie door Frankrijk. Engeland heeft reeds maritime stations op Malta, Gibraltar en Corfu. Het behoeft dus op een fransch station te meer aan de Middellandsche zee niet ijverzuchtig te zijn. Een oorlog, om die reden aangegaan, zou hoogst onverstandig, onwaardig en egoïstisch zijn. Daar The economist eene sterke partij in Groot-Brittanje vertegenwoordigt, is het gevoelen van dit blad over deze altijd nog veel besprokene zaak niet van belang ontbloot. Ook The examiner laat zich in den zelfden geest uit.

— The morningpost wederspreekt het berigt eener ernstige ongesteldheid van de voormalige koningin der franschen, Maria Amelia, en zegt dat die doorluchtige vrouw, ofschoon *bijna 80 jaren oud, den besten welstand* blijft genieten. Maandag zou zij Claremont verlaten om den herfst te Tunbridge Wells te gaan doorbrengen.

— De prins van Joinville heeft zich met zijn zoon, den hertog van Penthièvre, naar Amerika begeven. Naar men verneemt, zal de jeugdige prins aldaar in zeedienst treden. De hertog van Nemours is uit Duitschland te Claremont teruggekeerd; zijne zonen de graaf van Eu en de hertog van Alençon doen thans eene reis in Spanje. De hertog en de hertogin van Montpensier begeven zich van Claremont naar Plymouth, alwaar zij zich met hunne oudste dochter, prinses Isabella, naar Cadix zullen inschepen. De graaf van Parijs en de hertog van Chartres begeven zich naar Liverpool, om aldaar naar New-York scheep te gaan. Zij zullen verscheidene maanden in de Vereenigde Staten reizen en ook Zuid-Amerika en Canada bezoeken.

— Dezer dagen is te Parijs weder eene brochure verschenen onder den titel van De keizer, Rome en Italie, welke vooral hier te lande bijzondere opspraak verwekt. Althans onze dagbladen meenen er het voorteeken in te zien van eene op handen zijnde ontruiming van Rome door de fransche bezetting. De meeste aandacht trok natuurlijk eene zinsnede waarin de regten van Italie op Venetie worden vergeleken bij die van Frankrijk op Belgie. Intusschen heeft men getracht het te doen voorkomen of het werkje van officiëlen oorsprong was, maar dit bevestigt zich niet. Het moet zijn oorsprong verschuldigd zijn aan zekeren graaf Virmercati, militair attaché aan de italiaansche legatie in Frankrijk, en zou opgesteld zijn met behulp van twee fransche dagbladschrijvers van zeer ondergeschikten naam, de heeren de la Varenne en Leonce Dupont.

— De iersche bladen melden bij wijze van gerucht, dat de koningin zoo zeer voldaan is over haar bezoek in Ierland, dat zij voornemens is een kasteel in de omstreken van Killarney aan te koopen, om daar jaarlijks eenige weken door te brengen.

Duitschland.

Weenen 3 september. Ook het lagerhuis van den rijksraad heeft thans het ontwerp van adres aangenomen. De poolsche leden hebben niet medegestemd.

— Te Krakau heeft eene lijkplegtigheid plaats gehad ter eere van de in Wilna omgekomenen. Bij die gelegenheid heeft de policie zich willekeurige handelingen veroorloofd en onder anderen eenige magazijnen, die gesloten gebleven waren, met geweld doen openen. Een aantal personen zijn in hechtenis genomen.

Berlijn 3 september. Bijna dagelijks vermeerdert het aantal steden, alwaar zich vereenigingen vormen tot het bijeenbrengen van gelden, ter bevordering van de uitbreiding onzer marine. Te Bochum, te Emden en in andere plaatsen is dit in de jongst verloopen dagen het geval geweest.

— Een der duitsche dagbladen bespreekt de kwestie der uitbreiding van de pruissische marine en zegt in bedoeld artikel, dat het wenschelijk mag worden beschouwd, dat de verschillende landdagen der duitsche staten beraadslagen over het beramen van het meest geschikte middel, om dat doel gemeenschappelijk te bevorderen. Is dit geschied, dan behoort een wetsontwerp des betreffende bij elken landdag te worden ingediend. Wij houden ons overtuigd, dat de bevolking van vele staten, behalve het doen van geld-inzamelingen door vrijwillige giften, gaarne eene belasting zou willen dragen, uitsluitend strekkende om de duitsche onder pruissisch opperbevel staande vloot uit te breiden.

— De onderhandelingen over het handelsverdrag tusschen Frankrijk en het tolverbond zijn, naar verzekerd wordt, verre van geëindigd; de gewigtigste punten en grootste moeijelijkheden blijven nog ter behandeling over. Men voedt echter de hoop, dat het werk tot de gewenschte uitkomst leiden zal.

Frankrijk.

Parijs 5 september. Dezer dagen heeft lord Palmerston zoo als bekend is, in eene openbare redevoering, Frankrijk voorgesteld als aan Engeland vriendschappelijk de regterhand reikende, maar met de linker het gevest van den degen omklemd houdende. Le constitutionnel wijt eenige regelen aan die rede en zegt de voor Frankrijk hatelijke uitvallen van lord Palmerston niet te tellen, dewijl het engelsch-fransche bondgenootschap in het gezond verstand der engelsche natie en in de overeenstemmende belangen der twee landen te stevige grondslagen heeft, om door zulke uitvallen, door diplomatieke moeijelijkheden of door kabinetsveranderingen te kunnen worden geschokt.

— Dingsdag heeft, bij gelegenheid van een gastmaal in het hôtel der prefecteur van het departement Hérault, de heer Michel Chevalier te Montpellier eene redevoering gehouden, waarin hij doet uitkomen dat Frankrijk buitenslands geacht en geëerbiedigd wordt; alleen de vijanden van vooruitgang en de tegenstanders der beschaving koesteren vrees. Frankrijk wordt in de wereld beschouwd als de voornaamste vertegenwoordiger en de eerste kampvechter van den staatkundigen en maatschappelijken vooruitgang. Het verwekt bewondering en genegenheid bij de volkeren die een beter lot wenschen, en ontvangt alleen blijken van wantrouwen van de zijde van mannen, die bezield zijn door de hartstogten, welke tot een anderen tijd behooren. De heer Chevalier betreurt het, dat eenige onlangs gehouden redevoeringen hem nopen onder deze laatste mannen ook sommige ministers te rangschikken van eene groote, onzijdige natie, onze naaste buur, en beroemd wegens hare liefde voor vrijheid en vooruitgang, aan welke de regering des keizers opregtelijk bewijzen heeft gegeven van eene toenadering, vereerend voor beide partijen en welke een gunstiger ontvangst en een vriendschappelijker antwoord hadden verdiend.

— De dagbladen deelen reeds mede dat omstreeks 900 of 1000 soldaten onverwachts per spoortrein te Toulon aangekomen, in allerijl aan boord van het rijksvaartuig Cacique zijn ingescheept en terstond vertrokken naar Civati Vecchia. Deze tijding behelst niets vreemds, na het vroeger medegedeelde dat onze bezetting te Rome zou verwisseld worden. Het te Marseille verschijnende dagblad Le sémaphore verzekert dan ook nogmaals dat deze soldaten niet bestemd zijn om het effectief van het bezettingsleger in de pauselijke hoofdstad te vergrooten, maar alleen om die militairen te vervangen, die met verlof naar huis terug keeren.

— Thans blijkt het dat de nieuwe fransche gezant te Rome, de heer de Lavalette, niet eens op reis naar Engeland geweest is, niettegenstaande men daarop reeds allerlei redeneringen grondde. Le pays verklaart dat alleen zijne echtgenoote een uitstapje naar Groot-Brittanje heeft gemaakt.

— In ultramontaansche kringen verzekert men dat, als onze regering hare troepen uit Rome terug trekt, Oostenrijk en Spanje bereid staan, om op de eerste aanvrage van den paus hunne hulp te Rome in de plaats te stellen. Dit plan is reeds meer ter sprake gekomen, maar zou in ieder geval veel tegenwerpingen ontmoeten, zoo het al niet uit den aard der zaak onuitvoerbaar is.

— Tegen het einde dezer maand wordt de uitgaaf van een nieuw boekwerk te gemoet gezien van den beroemden ultramontaanschen publicist, den heer Louis Veulliot, handelende over het romeinsche vraagstuk. De schrijver zal daarin een aantal vertoogen leveren, die tot dusver onbekend zijn gebleven.

— Keizer Napoleon heeft het Legioen van eer toegekend aan den ingenieur, onder wiens bestuur de werken van den spoorweg der Ardennes worden aangelegd. Donderdag aan-

staande zullen drie nieuwe stations van dien weg aan de zijde der grenzen van Belgie worden ingewijd. De werken tot dien weg behoorende worden zeer geroemd, gelijk ook het land waardoor de spoorweg loopt en hetwelk met ten onregte met den naam van „Zwitserland in miniatuur" wordt bestempeld.

Italie.

Baron Ricasoli heeft, volgens de Perseveranza, verklaard dat hij de portefeuille van buitenlandsche zaken ad interim zou blijven waarnemen tot na de oplossing van het romeinsche vraagstuk.

— Volgens een telegram uit Turyn had er woensdag nacht eene ontscheping plaats gehad bij San Elpidio in de provincie Ascoli. De troepen en de nationale garde waren uitgetrokken om de ontscheepten te vervolgen.

Generaal Brignone, die naar de hoofdstad ontboden was omdat men hem opperbevelhebber der troepen op het eiland Sicilie wilde maken, met de magt van een generaal in tijd van oorlog, heeft voor dat aanbod bedankt. Thans wil men dat generaal Pettinengo daarvoor in aanmerking zou komen.

— Het te Turyn verschijnende dagblad Opinione behelst mede een artikel over de bekende circulaire van den heer Ricasoli, hetwelk voornamelijk de aandacht trekt omdat de zeer officiële kleur van dat blad algemeen bekend is. Men beschouwt dat artikel als eene laatste beteekening aan het pauselijke hof, om zijne intrigues tegen de italiaansche eenheid te staken.

— Het dagblad Pungolo herhaalt telkens met meer aandrang dat, in geval zulks noodzakelijk wordt vereischt om de rooftogten der bourbonsche troepen te keer te gaan, generaal Cialdini niet zal terugdeinzen om de benden die eene schuilplaats zoeken op het romeinsch grondgebied, ook daar te vervolgen.

Als men aan het fransche dagblad La patrie geloof mag slaan, dan zou het kabinet der Tuilerien zijn voorbereid op iets dergelijks, en heeft het reeds naauwkeurige instructien afgezonden aan zijne agenten in de romeinsche staten om te beletten dat dit voornemen worde verwezenlijkt. De instructien moeten namelijk behelzen dat alleen het fransche leger regt heeft om te waken over hetgeen in de staten van den paus voorvalt en er des noods de neutraliteit van te doen eerbiedigen.

Weder hebben er eenige ontmoetingen plaats gehad tusschen de italiaansche en de pauselijke troepen; zij schijnen echter weinig gewigt te hebben.

— Het engelsch eskader heeft den 31 augustus, volgens een telegram over Marseille, de reede van Napels verlaten. Men wist niet of het naar Malta terugkeerde. Het ontslag, den heer Tofani, voorzitter van het crimineel geregtshof, gegeven, heeft de goede verstandhouding tusschen Cialdini en de Garibaldianen bevorderd.

Ten gevolge van een geschil tusschen Rome en Portugal is de bisschop, die met de uitvoering van het concordaat belast was, in zijne functien geschorst en naar Goa afgereisd.

— Hoewel Garibaldi heeft geweigerd om naar Napels te gaan, ter viering der feesten op den verjaardag van de plegtige intrede des dictators, zal deze laatste er met niet minder plegtigheid worden herdacht. Het gemeentebestuur van Napels maakt prachtige toebereidselen. Den 6 dezer zal eene deputatie uit die stad vertrekken om Garibaldi te Caprera te gaan complimenteren. De kosten van deze zending worden gedekt door eene algemeene inschrijving.

— Men herinnert zich dat de geestelijke, die den heer Cavour op het sterfbed bijgestaan en met de sacramenten der stervenden bediend heeft, naar Rome is ontboden om zich voor den paus deswege te verantwoorden, en dat hij vervolgens door zijne geestelijke overheid uit de betrekking van pastoor van een der kerspelen van Turyn, met wier waarneming hij belast was, ontzet is. Thans verneemt men uit Turyn, dat koning Victor Emmanuel dien geestelijke tot eenen van zijne aalmoezeniers of kapeliaans heeft aangesteld. Naar gemeld wordt, ziet het publiek te Turyn met genoegen die eervolle en voordeelige betrekking aan pater Giacomo opdragen. Liberale berigtgevers vinden, dat het gouvernement staatkundig handelt met weldenkende priesters en monniken van liberale gezindheid, gelijk zij zich uitdrukken, aan te moedigen.

Spanje.

In de laatste dagen zijn buitengemeen drukke onderhandelingen gevoerd tusschen de kabinetten te Parijs en te Madrid. Die onderhandelingen staan, naar men meldt, in betrekking met de keus van commissarissen, die belast zullen worden met het ontwerpen van eene tusschen Frankrijk en Spanje te sluiten handels-overeenkomst. De liberalen zien intusschen de toekomst van Spanje weder zeer duister te gemoet. Maarschalk O'Donnell zal den reactionairen stroom niet kunnen breken en bijna in alles zijnen ambtgenoot van binnenlandsche zaken, den heer Posada Herrera, volgen, die op zijne beurt het blinde werktuig is in handen der ultrakatholieke camarilla, welke koningin Isabella omgeeft. Daarbij komt, dat de laatste oproerige gebeurtenissen te Loja aan de reactie ten voorwendsel strekken om de geweldadigste maatregelen te regtvaardigen. Van de meerderheid in den senaat is niets te hopen of te verwachten, en ook de kamer der afgevaardigden zou thans geheel op de hand van het ministerie zijn, vermits daarin honderd vijftig openbare ambtenaren zitting hebben, die altijd stemmen in den geest van het gouvernement, hetwelk hun lot in handen heeft. Volgens de liberalen moge de hemel Spanje te hulp komen, want het is bijna onvermijdelijk, dat het geweld der reactie eenmaal de hartstogten van het volk weder in beweging zal brengen, als wanneer de ontwaking der natie welligt weder gepaard zal gaan met eene van die geweldige uitbarstingen, waardoor reeds meermalen Spanje op den rand van den afgrond is gebragt. De Corresp. autogr. berigt dat de cortes den 25 october a. s. zullen geopend worden. In de troonrede zal de toezegging van eene constitutionele hervorming voorkomen.

— Het officiële regeringsblad van Spanje behelst in een van zijne jongste nommers eene uitvoerige opgave, welke de groote vermeerdering der spaansche zeemagt aanwijst. Volgens deze opgave heeft Spanje thans: 59 zeilschepen met 531 stukken, en 40 zeiltransportschepen, te zamen 5447 ton metende; 66 stoomschepen, te zamen van 11,330 paardenkrachten en 326 stukken voerende, benevens 9 stoomtransportschepen van 1630 paardenkrachten en 9130 tonnen inhoud. Buitendien zijn voor de spaansche zeemagt in aanbouw: 1 linieschip, 10 fregatten en 7 goeletten, te zamen van 7550 paardenkrachten, die 460 stukken zullen voeren.

— De Correspondencia deelt het gerucht mede dat de koningin-moeder Christine eerlang weder in dit rijk zal terug keeren, waartoe zij haar verlangen heeft te kennen gegeven. Bevestigt zich deze tijding, dan kan zij tot bewijs strekken van den totalen ommekeer in de denkbeelden en de staatkunde van den minister O'Donnell, op wiens nadrukkelijk verlangen die vorstin sedert verschillende jaren buiten het koningrijk moet hebben vertoefd.

Handelsberigten.

Graanmarkten.

Amsterdam 6 september.

Tarwe en gerst onveranderd.

Raapolie op zes weken f 41¼. Lijnolie op zes weken f 34¼

Oostburg, 4 september.

De aanvoer van jarig graan was heden gering, doch van den nieuwen oogst was meer dan de vorige week; de kwaliteit van alle artikelen was zeer uiteenloopend. Voor puik goed bestond veel vraag en werd ruim vorigen prijs bedongen, doch tweede kwaliteit werd lager verkocht. De prijzen waren voor jarige tarwe f 10,50 a f 11, nieuwe f 11 a f 13,25. Jarige rogge f 6,75, nieuwe f 7,30 a f 8,25. Wintergerst jarige en nieuwe f 6 a f 6,75, nieuwe zomer f 6. Haver f 2,75 a f 4. Erwten f 10 a f 11. Paardeboonen en koolzaad niet aan.

Middelburg, 5 september.

De aanvoer van zeeuwsche tarwe was heden klein, doch uit Walcheren was er vrij wat tarwe ter veil, en daar er nog al tamelijke vraag voor bestond, zoo is daarin dan nog al wat gedaan. De beste jarige zeeuwsche tarwe die ter veil was bragt f 10,50, mindere f 10,25 a f 9,50 op. Nieuwe zeeuwsche tarwe werd van f 11 tot f 12 gekocht. Jarige walchersche tarwe de beste f 11,50 a f 11,25, gewone f 11, mindere f 10,50. Puike nieuwe voor de zaai werd aan f 13 gekocht, mindere echter goede soort f 12,50, f 12 naar deugd. Jarige zeeuwsche rogge werd op f 7,20 gehouden en meestal maar f 7 geboden. Nieuwe f 8,50 a f 8. Puike voor de zaai geschikt, werd niet getoond. Gerst weinig ter veil en algemeen gevraagd. Puike winter f 6,60 a f 6,40, mindere f 6. Puike zomergerst f 6,25, gewone f 5,75 de mud. Walchersche groene erwten meer ter veil en 50 a 75 ct. lager gekocht; dezelve hadden van f 11,25 tot f 12 koopers. Nieuwe walchersche bruineboonen f 16 a f 15. Eenige partijtjes nieuwe walchersche paardeboonen werden te hoog gehouden, daarin ging niet om. Koolzaad zeer weinig ter veil en begeerd; men kocht hetzelve gaarne begin beurs f 13,25 a f 13,30; later werd f 13,40 tot f 13,60 daarvoor betaald. Raapolie f 40.25. Patentolie f 42,50. Lijnolie f 37 per vat op 6 weken, op contant f 1 lager.

Gemiddelde marktprijzen.

	per ned. mud.		per ned. mud.
Tarwe oude	f 10,— à f 11,50	Bruineboon .	f 15,— à f 16,—
Dito nieuwe	- 10,— à - 13,—	Paardeboonen	- —,— à - —,—
Rogge oude	- 6,75 à - 8,50	Gr. erwten .	- 11,— à - 12,—
Gerst wint .	- 6,— à - 6,60	Witte erwten .	- —,— à - —,—
Dito zom. .	- 6,— à - 6,25	Kool en raapz.	- 12,60 à - 13,60
Boekweit .	- —,— à - 7,—	Aardappelen.	- 3,60 à - 4,—
Haver . . .	- 3,25 à - 3,50		per ned. pond.
Witteboon .	- —,— à - —,—	Versche boter	f —,90 à f 1,—

Middelprijzen van bakbare tarwe f 11,40 en rogge f 7,40.

Prijzen van effecten.

Amsterdam 6 september.

Nederland.	Certific. Werkelijke schuld	2½	pct.	64⅛
	dito Nationale dito	3	„	76¼
	dito dito dito	4	„	99½
	Aand. Handelmaatschappij	4½	„	—
Rusland.	Oblig. 1798/1816	5	„	103¼
	Certific. Hope & co.	4	„	75½
	dito dito 1855, 6de serie .	5	„	94½
	dito	6	„	—
	Aand. spoorweg			196¼
	Leening 1860	4½	„	89⅞
Polen.	Schatkistobligatien	4	„	—
Spanje.	Obligatien	2	„	42⅛
	dito binnenlandsch	3	„	47⅛
	Certific. coupons bewijzen			—
	Crediet instelling			—
Oostenrijk.	Obligatien Weener metalliek . . .	5	„	46½
	dito amsterdamsche	5	„	69⅝
	dito nationale	5	„	55⅛
	dito 1847/1852	2½	„	24¼
	Bank actien	3	„	635
Belgie.	Certificaten bij Rothschild	2½	„	54⅝
Portugal.	Obligatien	3	„	47⅛
	dito nieuwe	3	„	46⅜
Grenada.	dito			13¾
Venezuela.	dito	2½	„	17
Illinois.	dito	7	„	85¼
Mexico.	dito	3	„	20⅛

Londen 5 sept., ten 12 ure. Consols, 92¼.

Weenen 5 sept. (slotprijzen) Metalliek 5 pct. 67,90.

Parijs 5 sept. (slotpr.) 4½ pct. compt. —,— 3 pct. 69,25

Zeetijdingen.

Ter reede van Vlissingen gepasseerd, voor Antwerpen bestemd: *Hillas*, gez. Sass, *Hero*, gez. Cordley, beiden van New-York; *Esperanza*, gez. Pacethi, *Go Ahead*, gez. Ahrens, beiden van de Zwarte zee; 2 *Gebruder*, gez. Frerichs, Pentuvan; *St. Vitus*, gez. Middel, Haiti; *Frithsof*, gez. Pedersen, Zweden; *Jane Griffiths*, gez. Edwards, Liverpool; *Madonna del Carine*, gez. Chiara, Berdiami.

— Den 6 dezer is van Veere naar zee gezeild de schooner *Catharina Elizabeth*, gez. J. Pander, bestemd naar Engeland.

Staatkundige beschouwingen.

Hongaarsche toestanden.

Er is moeijelijk een land in Europa te vinden, waarvan de politieke kwestien zoo ingewikkeld zijn, als in Hongarye. Van de dagen der volksverhuizing af zijn hier allerlei volksstammen naast elkander gezeten, waarvan geen enkele de anderen in magt en beschaving genoegzaam overtrof, om ze geheel in zich op te nemen. De krijgszuchtige magyaren onderwierpen de vreedzame stammen, schonken hun een schijn van bestuur, doch namen zelf de beschaving van naburige volken over. Van daar dat alle christelijke confessien en alle talen van Europa hier onvermengd naast elkander zijn blijven bestaan. Langzamerhand heeft de duitsche stam het overwigt verkregen door den hoogeren graad van ontwikkeling dien het bezat. Van de duitschers ontving Hongarye het christendom, de hervorming, handwerken, bergbouw, handel en industrie. Wilde men uit de jonge litteratuur van Hongarye wegschrappen wat de vrucht van duitschen invloed is, er zou bijkans niets oorspronkelijks overblijven. De protestanten hebben hunne gymnasia op duitsche leest geschoeid, vele hunner godgeleerden hebben in Duitschland gestudeerd, hunne hoogescholen zijn de eenige inrigtingen waarin de humanistische studien worden beoefend en grieksch wordt onderwezen. Zelfs in de hongaarsche taal is die invloed van Duitschland aan te wijzen.

Oogenschijnlijk is daarom het tegenwoordig verzet tegen den duitschen invloed in Hongarye onbegrijpelijk. Doch men houde in het oog dat tot onze dagen het latijn de officiële landtaal was, en door ieder gesproken werd. Jozef II, die het duitsch de plaats van het latijn wilde doen innemen, riep daardoor een ernstige oppositie in het leven. Eindelijk begon men aan de beoefening der landtaal en aan eene hongaarsche letterkunde te denken. Zoo lang het neutrale latijn gesproken werd, was ieder tevreden: zoodra echter de eene volksstam zijne taal tot de officiële wilde verheffen, begon men over de onderdrukking der nationaliteit en over het germaniseren te klagen. In 1848 werd het hongaarsch de officiële taal, en juist daarom na de zegepraal van Oostenrijk weder verboden.

Ongelukkig voor de duitsche taal, vertegenwoordigt zij in de oogen der hongaren het stelsel van verdrukking en het oostenrijksch absolutisme. Men was aan een constitutioneel bestuur gewend, betaalde weinig belastingen en was vrij in zijn doen en laten. Doch toen Oostenrijk zijne ellendige, omkoopbare beambten zond, de opbrengst der belastingen van 4 millioen tot 75 millioen verhoogde, staatsmonopolie invoerde en door de plagerijen der ambtenaren het volk verbitterde, ontwaakte een gloeijende haat tegen alles, wat duitsch was. Let men daarbij op de ellendige schimp, waarmede de „vuile, ruwe" hongaren in de dagbladen werden bespot, dan is het te begrijpen, dat de hongaren zoodra ze konden die ellendige uitzuigers naar huis joegen.

Is de haat tegen den duitschen invloed ongegrond te noemen, er zijn eenige oorzaken, waardoor ze steeds heviger wordt. Deze laatsten zijn minder vereerend voor de hongaren, omdat zij hun achterlijkheid in kennis en beschaving bewijzen. Doch de schuld dier achterlijkheid valt geheel terug op het oostenrijksch bestuur, dat gedurende drie eeuwen deze groote natie verdrukte en geen enkele poging deed, om haar in de groote zegeningen der beschaving te doen deelen. De tegenstand, niet het minst uit deze bronnen voortspruitende, is dus een afdoend bewijs, hoe zelfs de meest despotieke regering altijd na korteren of langeren tijd de vruchten harer misdaden inoogst.

In Hongarye was vroeger alles even goedkoop: thans is alles, manufacturen, levensmiddelen zeer duur. Vroeger bestond bijna geen uitvoer; handwerklieden en daglooners konden voor enkele groschen dagelijks drie tot vier spijzen krijgen en wijn drinken. Nu zijn de prijzen van vier tot achtmaal hooger; bekrimping en vermindering in de levenswijze heeft niet plaats gehad, zoo dat armoede eene zeer gewone zaak is geworden. In de steden zijn straten aangelegd, spoorwegen zijn ontstaan, Hongarye moet voor de staatsschulden opbrengen, de uitvoer neemt steeds toe door de vermeerdering van de wegen tot vervoer, zoo dat alle waren in prijs zijn gestegen. Daarentegen is de opbrengst niet verminderd; de adel verkwist even veel geld als vroeger, zonder de oude inkomsten te bezitten; de boer komt nog altijd met den wagen, met vrouw en knecht in de stad, om een paar magere hoenders ter markt te brengen. Zoo verkwist hij tijd en geld. Nog altijd bewerkt hij zijn grond op de oude wijze, verwaarloost stalvoedering en veeteelt. Dit zijn de jammerlijke gevolgen der onkunde, die de oostenrijksche regering vroeger stelselmatig bevorderde. Is het wonder, ja, is het onbillijk wanneer het volk, onbekend met de ware beginselen der volkshuishoudkunde, zijne verminderde welvaart aan de regering verwijt?

Doch er is meer. De duitsche boer staat hooger in ontwikkeling dan de hongaar. Hij is vlijtig, spaarzaam, zindelijk, is bekend met akkerbouw en veeteelt, en wordt daardoor in korten tijd rijk. Alle landbouwindustrie is in handen der joden, aan wie de hongaarsche boer gewoonlijk zijn oogst reeds vooruit verkoopt. De volksscholen zijn slecht en weinig bezocht. Doch terwijl de jood en de duitscher, hoe arm ook altijd iets over hebben voor de opvoeding hunner kinderen,

denkt de hongaarsche boer, die nooit geleerd heeft de voordeelen van kennis te waarderen, er niet aan. Van daar dat het ontwikkelde deel van den hongaarschen middenstand uit joden en duitschers bestaat en alle groote industriële ondernemingen, boekwinkels en boekdrukkerijen aan hen behooren, wat den haat tegen hen niet weinig vermeerdert.

Anders is het met den adel gelegen. Terwijl hij vroeger alle gezag bezat en in het bezit was van alle hooge staatsbetrekkingen, heeft hij door de optreding van de oostenrijksche ambtenaren zijn vroegeren invloed en aanzien verloren, zoo dat hij even vurig als het volk de oostenrijksche regering haat.

Aan hem sluiten zich de industriëlen en de advocaten aan. Terwijl de laatsten vroeger onbeperkt konden afpersen, zijn ze thans aan tarieven gebonden. De verbeteringen, die in een voortreffelijk wisselregt, eene goede regeling der hypotheken, en in eene bespoedigde procedure bestonden, deden de regering de volksgunst niet winnen, omdat het gebruik der duitsche taal werd voorgeschreven.

De handel ging gebukt onder het lastig stelsel van douanen, die, slecht betaald, zich op de handelaars wreekten en hen rusteloos plaagden.

Reken bij dit alles de nationale ijdelheid, die de hongaarsche natie als een der beschaafdste volken van Europa leert beschouwen, het sterk gevoel van eigenwaarde, dat den magyaar bezielt enz.; de krachtige ontwikkeling, die de hongaarsche taal en letterkunde in den korten tijd van haar bestaan heeft genomen, en bovenal de volkstrots door de herinnering aan de oude dagen van grootheid versterkt. Bevreemdend is dan de tegenstand tegen Oostenrijk niet meer, en de moeijelijkheid van de oplossing der kwestie niet verminderd. Hopen wij van Hongarye, dat het eenmaal een bestuur worde geschonken, opregt gezind om het volk op te rigten uit zijne oude vernedering en de groote krachten, die in haar sluimeren, tot de bevordering van haar eigen welzijn te ontginnen, en niet tot stijving van de schatkist van den oostenrijkschen keizer.

Weldadigheid.

Diakenen der nederduitsche hervormde gemeente te Middelburg vermelden, met hartelijke dankbetuiging, van twee onbekenden ten geschenke ontvangen te hebben, twaalf doelmatig ingerigte bekers, voor de collecten aan de huizen der ingezetenen.

Middelburg, 5 september 1861.

Diakenen voornoemd,
A. P. SNOUCK HURGRONJE, voorz.
W. ALTORFFER, secretaris.

Advertentien.

Ondertrouwd:
G. NYLAND,
Gezagvoerder op het Ned. Schoonerschip
Vlissingen, DE SPECULANT,
den 4 September 1861. met
L. M. SESÉE.
Algemeene kennisgeving.

Bevallen van eene DOCHTER E. H. J. HECTOR, Echtgenoot van
Vlissingen, P. J. SIEGERS.
den 5 September 1861.

Heden verloste zeer voorspoedig van een' welgeschapen ZOON J. FRANZEN, geliefde Echtgenoot van
Middelburg, A. VAN DE WATER.
den 5 September 1861.
Eenige en algemeene kennisgeving.

Middelburg, 5 September 1861.

Heden overleed plotseling mijn geliefde Echtgenoot, de Heer ANDRIES LOURENS HECTOR, op een-en-zeventigjarigen leeftijd, waarvan wij er dertig in eenen gelukkigen Echt mogten vereenigd zijn.

P. J. J. VAN DULLEMEN,
Weduwe A. L. HECTOR.

Heden overleed, tot diepe droefheid van mij, deszelfs Kinderen, Behuwd- en Kleinkinderen, mijn veelgeliefde Echtgenoot, de Heer J. VERDOORN, in den ouderdom van ruim 73 jaren.
Vlissingen, M. S. VAN REYN.
den 4 September 1861.

OPROEPING VAN ERFGENAMEN.

De Executeur testamentair ten Boedel en Nalatenschap van wijlen den Heer J. B. DE MEIJER, overleden te Sas-van-Gent, den 3 Augustus 1861, roept op al de genen die regt van Erfgenaamschap in deze Nalatenschap vermeenen te hebben, met uitnoodiging om vóór den 1 October 1861 hunne regten te bewijzen, ten Kantore van hem Executeur J. P. KIEBOOM, Secretaris te Westdorpe.

BETALING van Tractementen, ten Kantore van den Betaalmeester en bij Heeren Ontvangers der Directe Belastingen.

AANBESTEDING.

Op Woensdag den 11 September 1861, des voormiddags ten 11 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door Kerkvoogden en Notabelen der Hervormde Gemeente te **Kleverskerke**, in de Dorpsherberg aldaar, worden aanbesteed:

Het sloopen van de Oude Kerk en het bouwen van eene Nieuwe Kerk, benevens het uitvoeren van vernieuwingen en herstellingen aan de Pastorij te Kleverskerke.

Deze aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek en de Teekeningen zullen ter inzage liggen in de Dorpsherberg te Kleverskerke.

Op Vrijdag den 6 September 1861, van des voormiddags ten 10 ure tot des namiddags ten 3 ure, zal aanwijzing in loco worden gedaan: voorts zijn nadere informatien te bekomen bij den President-Kerkvoogd P. VAN VLAANDEREN, te Kleverskerke, en bij den Opzigter van den Waterstaat J. BOURDREZ, te Middelburg.

Kleverskerke, 26 Augustus 1861.

Kerkvoogden voornoemd,
P. VAN VLAANDEREN, President.
A. DINGEMANSE, Secretaris.

De Notaris P. VAN DE GRAFT zal op Donderdag den 12 September 1861 (in plaats van op Vrijdag den 13 September 1861, zoo als vroeger was aangekondigd), des voormiddags ten 11 ure, op de Heerengracht, achter de Houttuinen, in het openbaar verkoopen

EENE PARTIJ AFBRAAK,

bestaande in Balken, Planken, Ribben, **Dakpannen** en wat meer zal worden geveild.

Daags vóór en op den dag van verkoop voor een ieder te bezigtigen.

VERKOOPING AAN DE BANK VAN LEENING

te **Vlissingen,** op Donderdag den 12 September 1861, beginnende ten negen ure, van de openstaande **PANDEN** over de maanden April, Mei en Junij 1860.

Daags te voren, des namiddags van twee tot vier ure, voor een ieder te zien.

De Notaris LOEFF zal op Zaturdag den 14 September 1861, des voormiddags ten 11 ure, te **Westkapelle,** te beginnen aan het Noordervroon, om contant geld, in het openbaar te koop aanbieden:

STRANDGOEDEREN,

bestaande in Dekbalken, Scheepsdeelen, zeven nieuwe Deelen, Rondhout, Riemen, Handspaken, een Watervat, Wrakhout en hetgeen meer zal worden geveild.

Op Dingsdag den 17 September 1861, zal te **Nieuwland** in het openbaar worden te Koop geveild, om dadelijk te aanvaarden, **een WOONHUIS en SCHUUR** met **4** Bunders **88** Roeden **32** Ellen GRONDS, liggende in den Mortierepolder; vrijdom van Grondbelasting hebbende tot 1866.

De Notaris Mr. A. F. SIFFLÉ zal, op Dingsdag 24 September 1861, des avonds ten 8 ure, in de Bovenzaal van de Societeit DE VERGENOEGING, op de Groote Markt te Middelburg, bij opbod en afslag aanbieden te verkoopen **een HUIS en ERVE** in de Spanjaardstraat alhier, wijk E no. 77, in de Grondlasten aangeslagen op ƒ 12,40; daags vóór en op den dag der verkooping, van des morgens 9 tot des middags 12 en van des namiddags 2 tot 5 ure, voor een ieder te zien, op vertoon van een Permissiebiljet, te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris, bij wien men zich tevens op de Koopvoorwaarden kan onderrigten.

VERKOOPING in de BANK van LEENING

te Middelburg, op Woensdag den 2 October 1861, tegen dadelijke betaling, van de openstaande **PANDEN,** beleend in de maanden April, Mei en Junij 1860, en afdoening van Rente tot op Vrijdag den 20 September a. s.

Op Maandag den 30 September a. s., van 10 tot 2 ure, voor een ieder te bezigtigen. Ingang Heerenstraat.

STUDIE VAN DEN NOTARIS EGGERMONT, TE GENT.

Ten overstaan van den Heer Vrederegter van het Kanton Beveren-Waes, zal de Notaris EGGERMONT openbaarlijk verkoopen de volgende Goederen, afhangende der Nalatenschap van den Heer Baron JAN BAPTISTE EVERAERT DE GEELHANDTS:

KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

PROVINCIE ZEELAND.

ARRONDISSEMENT GOES.

Gemeente Ossenisse.

KOOPEN 1, 2 en 3, **eene schoone en groote HOFSTEDE,** met Woonhuis, Schuur, Stallingen en verdere Gebouwen, benevens Boomgaard, Lochting, Wei- en Bouwlanden, in den **Hooglandpolder,** bekend op het Plan Kadastral sectie B no. 3 en sectie C numeris 183 tot en met 190, 196 tot en met 200, en 154; zamen groot 22 Hectares, 95 Ares en 70 Centiares. — In pacht zonder voorwaarde bij DINGENOM BURM.

KONINGRIJK VAN BELGIE.

Verscheidene groote HOESTEDEN, ZAAILANDEN, WEIDEN en BOSSCHEN, gelegen onder het Arrondissement **Dendermonde,** in de Gemeenten Sint-Gillis, Wetteren, Masseman-Westrem, Zele, Beveren, Calloo, Verrebroek, Kieldrecht, Meerdonk, Cruybeke, Haesdonk, Sint-Nikolaas, Elverseele en Vracene; — benevens eenige RENTEN en SCHULDVORDERINGEN, alles verdeeld in 147 Koopen.

De ZITDAG voor het verblijf zal plaats grijpen Woensdag 16 October 1861, om 9 ure des voormiddags, ter Afspanning SINTE-BARBARA, te **Beveren-Waes.**

Tegen veel verminderde prijzen FINALE UITVERKOOP van de nog overgeblevene **BLOEMEN, PLANTEN** en **BOOMGEWASSEN,** uit de Bloemisterij op den Schouwvegers-Singel.

Terwijl TE HUUR wordt aangeboden de **ONDERWONING** van het Gebouw aldaar, benevens de **TUIN,** tot Bloemisterij of Karoterij.

Adres voor het laatste bij VAN DE KAMER & Co.

DOOR PLAATSGEBREK

OPRUIMING, tegen verminderden prijs, van IJzeren Tuinbanken, Stoelen, Tafels en Voetbankjes, in het Magazijn van **IJzeren Meubelen** van

W. M. GRAUSS,
Middelburg, Lange Noordstraat, lett. C no. 28.

Bij J. VOGEL, Mr. Smid, Bellingstraat G 166, te Middelburg, worden vervaardigd en zijn te bekomen: Alle soorten van **Haarden, Cuisinières, Kagchels, Kool-emmers** enz. enz.; alles naar den laatsten smaak bewerkt.

Op 28 Aug. jl. is op den Veerschen Weg **verloren** eene **PORTEFEUILLE,** inhoudende een Tiende en een Twintigste Lot (no. 4748 en 10163) in de 245ste Staats-Loterij. De eerlijke Vinder wordt verzocht dezelve op het Stads Koffijhuis DE BEURS te Vlissingen te bezorgen, alwaar de Eigenaar bekend is.

Een 3- of een 4jarig **PAARD,** beide voor alle werk geschikt, trouw en mak, te Koop bij J. DE RIJKE, te Veere.

TE KOOP twee **WERKPAARDEN,** bij K. COPPOOLSE, onder Oostkapelle.

BESTE Bloemige **WINTER-AARDAPPELEN,** onverbeterlijk, zijn van heden af te bekomen, voor een civielen prijs, bij J. FLIPSE, op de Wal.

MEN VRAAGT te Koop vijf stuks Oude Greinen of Dennen **BALKEN,** lang 6 El en zwaar 25 à 30 duim. Adres aan het Bureau dezer Courant.

Met November aanstaande op ARNESTEIN benoodigd eene **Keukenmeid,** tevens Huiswerk verrigtende.

Een **Leerling** benoodigd bij E. F. VOS, **Confiseur.**

Door verhindering van eenige Leden is de **Repetitie** van **APOLLO** UITGESTELD tot Vrijdag 20 September.

Bij DE GEBROEDERS ABRAHAMS te Middelburg wordt uitgegeven:

ALBUM

VAN

BUITENLANDSCHE LETTERVRUCHTEN.

Het derde deel van den jaargang 1861, zijnde de afleveringen van julij, augustus en september, bevat de volgende stukken:

De duitsche, vlaamsche en hollandsche schilderschool. — Het vertegenwoordigend stelsel in Pruissen. — De lijfeigenschap in Rusland. — Savoye. — Eene zwarte bladzijde uit de russische geschiedenis. — De jongste ontdekkingen in Afrika. De posterijen en de post-spaarbanken in Engeland. — Kunstparelen. — De Franschen vóór vijf en dertig jaren. — De verbondene staten van Noord-Amerika. — De stad Weenen.

Prijs per jaargang (naar verkiezing in 4 driemaandelijksche deelen of in 12 maandelijksche afleveringen) ƒ 6.

STOOMBOOTDIENST

TUSSCHEN MIDDELBURG EN ROTTERDAM,

Uren van vertrek in September.

VAN MIDDELBURG:				VAN ROTTERDAM:			
Zaturdag	7	's midd.	12 ure.	Zaturdag	7	's morg.	9,45
Zondag	8	's morg.	6	Zondag	8	„	9,45
Maandag	9	„	6	Maandag	9	„	10,30
Dingsdag	10	„	6	Dingsdag	10	„	10,30
Donderdag	12	„	6	Woensdag	11	„	10,30
Vrijdag	13	„	7	Vrijdag	13	„	11,30
Zaturdag	14	„	8	Zaturdag	14	„	11,30
Zondag	15	„	8,30	Zondag	15	namidd.	1,30
Maandag	16	„	9,30	Maandag	16	's morg.	5 ure.
Dingsdag	17	„	10	Dingsdag	17	„	5
Donderdag	19	„	11	Woensdag	18	„	5
Vrijdag	20	's midd.	12	Vrijdag	20	„	7

SNELPERSDRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.